

«شرق» ادعاهای رسانه‌ای درباره گزارش جدید آژانس رازیر ذره بین می برد

تش زدایی در آستانه نشست فصلی

عبدالرحمن فتح الهی: در گزارش‌هایی مداوم، مواضع اخیر محمد اسلامی، رئیس سازمان انرژی اتمی، رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و نیز برخی اخبار منتشرشده درباره محتوای گزارش آتی آژانس در آستانه نشست فصلی شورای احکام در سپتامبر بررسی شد.

صفحه ۳

شەشەنبه ۱۴ شەه‌ریور ۱۴۰۲ • ۱۹ صفر ۱۴۴۵ • ۵ سەپتامبەر ۲۰۲۳ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۶۴۳ • ۱۲ صفحه • ۱۵۰۰۰ تومان

در «شرق» امروز می‌خوانید: پوتین و اردوغان در سوچی دیدار کردند؛ بازی مسکو با کارت غلات، با نگاهی به آثار محمدرضا شیروانی‌زاده در گالری شکوه؛ قبض و بسط تجربه‌گرایی و **یادداشت‌هایی از عباس کبريائي‌زاده**، قادر باستانی

سرمقاله

به ابتکار سلطان عمان دلخوش نباشیم

کورش احمدی

دیپلمات پیشین

نزدیک به یک ماه از آخرین تحول مهم در رابطه با مذاکرات ایران و آمریکا گذشته است. ۱۸ مرداد گذشته و در پی یک سلسله مذاکرات غیرمستقیم بین دو کشور، پنج زندانی دوتابعیتی از زندان اوین به هتلی در تهران منتقل شدند و روند انتقال شش میلیارد دلار سپرده ایران از یک بانک کره‌ای به یک بانک قطری آغاز شد. طی نزدیک به یک ماه گذشته، اخباری غیررسمی درباره افزایش صدور نفت ایران به چین و نیز کاهش حجم غنی‌سازی ایران در سطح ۶۰ درصد نیز انتشار یافته است. این دو خبر اخیر اگر در نهایت تأیید شود، بی‌ارتباط با جابه‌جایی پنج زندانی و انتقال سپرده ایران نیست و در مجموع می‌توانند تأییدکننده همان «تفاهم نانوشته» بین ایران و آمریکا باشند که در سه، چهار ماه اخیر محل بحث بوده است. در این رابطه، لحن و محتوای گزارش فصلی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که در آستانه نشست شورای احکام آژانس در ۱۱ سپتامبر انتشار خواهد یافت، حائز اهمیت بسیار خواهد بود. انتظار این است که این گزارش حاوی توضیحاتی درباره وضعیت غنی‌سازی در ایران و نیز سرنوشت اختلافات چندساله بین ایران و آژانس بر سر چند سیاست قدیمی باشد. تأیید کاهش ذخیره‌سازی اورانیوم در سطح ۶۰ درصد تردیدی درباره تفاهم نانوشته اشاره‌شده باقی نخواهد گذاشت.

در چنین شرایطی، تقریباً روشن است که در ذهن مقامات آمریکایی چه می‌گذرد؛ آنها از یک سو به تصریح گفته‌اند که دیگر احیای برجام در دستور کارشان نیست و از سوی دیگر به تلویح روشن کرده‌اند که وضع موجود در رابطه با ایران برای آنها وضع مطلوب هم هست. شاید اظهارات مکرر رئیس سازمان سیا در یکی، دو سال گذشته مبنی بر فقدان برنامه ساخت بمب اتمی در ایران، یکی از دلایل برخورد این چینی‌ها از سوی آمریکا باشد. بنابراین، ارزیابی آنها تاکنون می‌تواند این باشد که هدف ایران از افزایش سطح غنی‌سازی، واداشتن آمریکا به امتیازدادن در مورد تحریم‌ها باشد. اظهارات صریح برخی مقامات ایرانی ازجمله رئیس سازمان انرژی اتمی نیز در راستای تأیید ارزیابی آنها بوده است. آقای اسلامی در ۲۰ خرداد گذشته گفته بود که «غنی‌سازی‌های با خلوص بالا برای این صورت گرفته است تا تحریم‌ها لغو شوند». عامل مهم دیگری که ممکن است موجب آسودگی آمریکا باشد، مواضع نسبتاً تند مقامات سه کشور اروپایی در قبال ایران است که ناشی از ادعای حمایت نظامی ایران از روسیه در جنگ اوکراین و نیز اعتراضات سال گذشته در ایران است. این عامل ممکن است از نظر آمریکا حربه دیگری برای مهار ایران باشد. چنین وضعیتی در مجموع می‌تواند آن چیزی باشد که دولت بایدن مشتاق شکل‌گیری آن در آستانه انتخاباتی سرنوشت‌ساز است. علاوه بر آramشی که از این رهگذر در جبهه ایران برقرار می‌شود، افزایش صدور نفت ایران نیز می‌تواند به کنترل بهای نفت که برای دولت بایدن در انتخابات مهم است، یاری رساند. در چنین صورتی، آنچه برای ما مهم است، برنامه مقامات ما برای آینده است. سؤال این است که آیا مقامات ما هم به آنچه ممکن است از «تفاهم نانوشته» حاصل شود، دلخوش هستند؟

ادامه در صفحه ۳

توضیح و عذرخواهی

روز گذشته مصاحبه‌ای با احمد علی‌رضاییکی، نماینده مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی در صفحه ۲ روزنامه با تیتَر «مردم حوزه انتخابیه‌ام مرا تأیید می‌کنند» منتشر شد که به اشتباه مردم حوزه «انتصابیه‌ام» درج شده است که از این باب‌ا ت مخاطبان محترم به ویژه آقای علی‌رضاییکی و مردم شریف تبریز و اسکو پوزش می‌طلبیم.

معطر از نام حسین (ع)

امسال تعداد مشتاقان زیارت و زائران اربعین در کربلای معلی رشد بیش از ۵۰ درصدی را تجربه می‌کند

صفحه ۱۰

رئیس سازمان غذا و دارو خبر داد:

تصویب تسهیلات جدید ریالی برای دارو

سیدحیدر محمدی، رئیس سازمان غذا و دارو، در نشست هم‌اندیشی چالش‌ها و راهکارهای پیش‌روی صنعت داروسازی که در سالن همایش‌های دانشگاه علوم پزشکی تهران برگزار شد، با بیان اینکه از بهمن سال گذشته با تغییر سیاست‌های ارزی، ارز ترجیحی به ارز نیمایی تغییر کرد، گفت: در حوزه دارو ارز ترجیحی به معنای قبلی را نداریم.

صفحه ۱۰

پس از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی کالاهای اساسی نوبت به حذف ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی رسید

حذف ارز فرزین و جایگزینی کوپن

لحظه‌شماری برای حضور رونالدو و نیمار در تهران

پایان غائله ۷ساله؛

عربستانی‌ها به ایران می‌آیند

درباره پاسخ به گزارش شرق

توضیح سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

گفت‌وگو با مهدی احمدی، نقاش و بازیگر

ثبات زیبایی

فرهنگ

تأملی برداستان‌های ابراهیم گلستان از «آذر، ماه آخر پاییز» تا «خروس»

داستان‌نویسی به سیاق گلستان

یادداشت

جوی و دیوار و تشنه*

حسین حقگو

کارشناس اقتصادی

این روزها درست در بحبوحه جدال موافقان و مخالفان بر سر عملکرد دولت، یک اظهارنظر نظم بازی را بر هم زد؛ بر هم نزد، در واقع زمین بازی را بزرگ‌تر و بازی را پیچیده‌تر کرد.

مهدی غضنفری، اولین وزیر «صنعت، معدن و تجارت» که در کارنامه خود سابقه وزارت بازرگانی و رئیس سازمان توسعه تجارت و ده‌ها سمت دولتی دیگر را دارد و اکنون بر مسند یکی از مهم‌ترین نهادهای مالی و توسعه‌ای کشور یعنی صندوق توسعه ملی تکیه زده است، سخنانی گفت که به‌ندرت – شاید جز این اواخر – بر زبان مقامات دولتی و حکومتی جاری می‌شود.

او ضمن اشاره به بحران سرمایه‌گذاری در کشور به نقل از کارشناسان گفت: «با این روند ممکن است ما در آینده به کشوری تبدیل شویم که گاز را از ترکمنستان و گندم را از عربستان وارد کنیم. کارهای پزشکی ما را عمان و قطر و لجستیک دریایی و هوایی‌مان را امارات انجام دهد». وی سپس عنوان کرد: «مردم نگران‌اند که به‌زودی تبدیل به عمله کشورهای همسایه شویم. ممکن است کشورهای همسایه نوع جدیدی از استعمار را برای ما رقم بزنند». وی خواستار توجه به توسعه اقتصادی و امر سرمایه‌گذاری شد و اظهار کرد: «علاوه بر ساز و برگ نظامی، یکی از مؤلفه‌های اقتدار توسعه اقتصادی با رشد بالاست و اگر از این مؤلفه غافل بشویم ممکن است کشورهای همسایه با درآمدهای سرشار و رفاهی که ایجاد کرده‌اند ما را از نیروی انسانی و فرصت‌های سرمایه‌گذاری‌ای که داریم، خالی کنند».

ادامه در صفحه ۵

انالله و انا الیه راجعون

با نهایت تأسف خبر در گذشت

مرحوم بهنام ساسانیان

خدوم در عرصه قلم و پیشکسوت ورزشی کشور و از چهره‌های نام‌آور با ره اطلاع دوستان و آشنایان می‌رساند. تشییع پیکر آن مرحوم روز چهارشنبه مورخ ۱۵ شهریور ۱۴۰۲ ساعت ۹:۳۰ صبح در سالن عروجیان بهشت زهرا آغاز و پس از نماز در قطعه نام آوران به خاک سپرده می‌شود.

مجلس ختم آن شادروان در روز پنجشنبه مورخ ۱۶ شهریور ۱۴۰۲ ساعت ۱۶ تا ۱۷:۳۰ در سالن اجتماعات موسسه خیره بر عد واقع در شهرک غرب فاز ۲ خیابان پیروزان جنوبی کوچه پنجم پلاک ۷۴ برگزار خواهد شد.

خانواده ساسانیان و سایر بستگان

جناب آقای بهزاد ساسانیان

در گذشت برادر گرمیتان

را خدمت شما و خانواده محترم تسلیت

می‌گوییم. از خداوند سبحان برای آن

مرحوم غفران و برای شما و سایر بازماندگان

صبر و شکیبایی آرزومندیم.

سید محمود حسینی، محمد هاشم همیمنی

مهدی رحمانیان، کیانوش امیر مظاهری

شهاب الدین طباطبایی، مهدی پسندیده، ابوالفضل سلطانی

ترمزی برابر تراکم‌فروشی ایجاد شود و تبعات خسارت‌بار آن کاهش یابد.
قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان که با اهدافی مانند تأمین موجدات رشد و اعتلای مهندسی در کشور، ترویج اصول معماری و شهرسازی و بالابردن کیفیت خدمات مهندسی تصویب شد، «سازمان نظام مهندسی ساختمان» را به منظور تأمین مشارکت هرچه وسیع‌تر مهندسان در انتظام امور حرفه‌ای و تحقق اهداف این قانون، به‌عنوان سازمانی غیرانتفاعی که مهندسان رشته‌ها و صلاحیت‌های مختلف در حوزه شهرسازی و ساختمان تنها با برخورداری از پروانه اشتغال به کار مهندسی و عضویت در این سازمان امکان ارائه خدمات پیدا می‌کنند، تعریف کرده و حکم به تأسیس می‌دهد.
مهندسان عضو سازمان نظام مهندسی ساختمان، اشخاصی هستند که از طرف وزارت راه و شهرسازی احراز صلاحیت شده و شهرداری‌ها موظف‌اند تنها نقشه‌های امضاشده از طرف ایشان را پذیرفته و برای انجام فعالیت‌های کنترل و نظارت از خدمات این اشخاص استفاده کنند.
سازمان مذکور با پشتوانه قانونی که امروزه بیش از ۳۰۰ هزار عضو ذی‌صلاح در سراسر کشور دارد، مرجع و نهادی است که انتظار می‌رفته با برخورداری از وظایف و اختیاراتی مانند ارتقای کیفیت خدمات مهندسی با آموزش مهندسان و نظارت بر حسن خدمات ایشان و همکاری و کمک به وزارت راه و شهرسازی و شهرداری و دیگر سازمان‌های مسئول از طرفی و از طرف دیگر آگاه‌سازی عمومی و تبلیغ و ترویج استانداردسازی، بتواند در جایگاه یک نهاد حرفه‌ای و تخصصی نقش مؤثری برابر تراکم‌فروشی و مقررات‌فروشی‌های شهرداری‌های متصل از تأمین هزینه‌های شهر داشته و در انجام و برآورد مسئولیت‌های اجتماعی خود بکوشد.
اما امروزه آنچه تجربه شده و می‌شود، تخریب محیط زیست و تهدید ایمنی و سلامت مردم از سوی شهرداری‌ها و بی‌اثری نظام مهندسی در تحقق اهداف قانون اشاره‌شده و اصول و استانداردهای شهرسازی و ساختمان‌سازی است. علاوه بر رویه‌های جاری شهرداری‌ها در نحوه صدور پروانه و پایان کار ساختمانی که شلختگی و بی‌سامانی امروز شهرها را پیش آورده و ضعف کیفیت فنی معمول ساخت‌وسازها که ناشی از حضورنداشتن

حامد خانجانی

کارشناس ارشد مدیریت ساخت

«قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان» مصوب ۱۳۷۴ که با وجود تغییر و تحولات بسیار در صنعت و نظامات اداری و اجرایی پروژه‌های ساخت، بدون هیچ‌گونه اصلاح و ویرایشی پس از حدود ۲۸ سال، به‌عنوان مرجع تأمین کیفیت ساختمان‌های شهری در کشور مطرح است، در ابتدا از «قانون نظام معماری و ساختمانی» مصوب ۱۳۵۲ و پس از آن از «اصلاحیه قانون نظام معماری و ساختمانی» مصوب ۱۳۵۶ و «قانون نظام مهندسی ساختمان» مصوب ۱۳۷۱ ریشه گرفته است.
قانون سال ۱۳۵۲ به کوشش مهندس حکمی معاون شهرسازی و معماری وزارت مسکن وقت تهیه شده بود، اصلاحیه سال ۱۳۵۶ را معماران و مهندسان برجسته‌ای مانند مرحوم دکتر ایرج اعظام و قانون‌های سال ۱۳۷۱ و ۱۳۷۴ را مرحوم مهندس کازرونی و دکتر عباس آخوندی وزرای مسکن و شهرسازی وقت و صاحب‌نظرانی مانند مهندس سیدرضا هاشمی و مهندس محسن بهرام غفاری به نتیجه رساندیند. در صحبت‌های خصوصی و عمومی بسیاری از تدوین‌کنندگان قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان شنیده شده است که از انگیزه‌های اصلی و عوامل پیشران در تهیه و تدوین چنین قانونی، شرایط و رویه‌ای بوده که شهرداری‌های کشور به‌ویژه شهرداری تهران در سال‌های اوایل دهه ۷۰ برای تأمین هزینه‌های اداره و نگهداشت شهر در پیش گرفته و به جای تسری و تقویت قواعد و استانداردهای فنی و اجرایی شهرسازی و ساختمان‌سازی، فروش ظرفیت‌های زیست‌محیطی و اجتماعی شهر و درآمدزایی از این طریق را بنای مدیریت شهر قرار داده بودند؛ رویه‌ای که به «تراکم‌فروشی» شناخته شده و با تهیه و تصویب قانون نظام مهندسی این انتظار وجود داشته است که دست‌کم